

φὸς τοῦ μαρκεσίου, ὁ κόμης Γκάντζ, ὅς τις ἔζη εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ εὐνοεῖτο μάλιστα, μαθὼν τὴν ἀπόφασιν τοῦ βασιλέως ἀνεχώρησε μετὰ σπουδῆς καὶ ἔλθων εἰδοποίησε τὸν ἀδελφόν του, ὅς τις ἀμέσως μετέβη εἰς Αὐενιώνα. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἡ πόλις αὕτη ἀνῆκεν εἰς τὸν πάπαν καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρεῖτο ὡς ξένη χώρα. Ἐξῆς ἐκεῖ ἡ θυγάτηρ του ἡ Κ. Ὑρβάν, ἥτις προσεπάθησε νὰ τὸν κρατήσῃ πλησίον της· ἀλλ' ἐπειδὴ θὰ ἐφαίνετο ὅτι κτεφρόνει μετὰ πολλῆς ἐπάρσεως τὰς προσταγὰς τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησεν εἰς μικρὸν χωρίον, ὅπου ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ἄγνωστος. Ὅτε δὲ τὸ 1835 ἐπισκεφθεὶς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐζήτησα ἐπιμελῶς νὰ μάθω ἂν ἐσώζετο παράδοσις τις ἢ σημεῖον περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, εἶδον ὅτι καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μαρκεσίου Γκάντζ εἶχεν ἀπολεσθῇ διὰ παντός.

ΛΑΒΞ. ΔΟΥΜΑΣ.

ΔΥΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΤΟΥ

ΕΡΔΕΡΟΥ.

Α'.

*Ὁ ἀνθρωπισμὸς ἡμῶν εἶναι μόνον προγόνισμα,
ὁ κάλυξ μέλλοντος ἀνθρώπου.*

Σκοπὸς τῆς ἐπὶ γῆς ὑπάρξεως ἡμῶν εἶναι ὁ ἀνθρωπισμὸς, εἰς τὸν ὅποιον δεόν νὰ ὑπηρετῶσι μόνον παύσαι αἱ ὑποδοεῖς τοῦ βίου χρειᾶται καὶ νὰ ἄγῃσι μάλιστα πρὸς αὐτόν. Αἱ ἐν ἡμῖν ἱκανότητες καὶ δυνάμεις πρέπει νὰ ἀναπτυχθῶσι καὶ τελειοποιηθῶσιν ἅπασι προσηκόντως. Ἡ λογικὴ ἡμῶν ἱκανότης δεόν νὰ καταστῇ λόγος, αἱ εὐγενέστεραι καὶ λεπτότεραι αἰσθήσεις νὰ καταστῶσι τέχνη, αἱ ὁρμαὶ γνησίαι ἐλευθερία καὶ καλλονή, τὰ ἐλατήρια τῆς θελήσεως ἡμῶν φιλάνθρωπια. Ἡ οὐδὲν δὲ γινώσκωμεν περὶ τοῦ ἡμετέρου προορισμοῦ, καὶ τότε ἠπάτησεν ἡμᾶς βεβαίως ὁ Θεὸς δι' ἀπασῶν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ιδιοτήτων τὰς ὁποίας ἡμῖν ἐδωρήσατο, (ὅπερ βλασφημία πάσης ἐννοίας κενή), ἡ δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ μένωμεν τόσον ἀκραδάντως πεπεισμένοι καὶ βέβαιοι περὶ τοῦ σκοποῦ τούτου, ὅσον καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἡμῶν αὐτῶν.

Πόσον δὲ σπανίως ἐνταῦθα καταφθάνει ὁ ἀνθρωπος τὸν αἰώνιον, τὸν ἀπειρον τοῦτον σκοπὸν! Ἐν ὁλοκλήρῳ λαοῖς ὁ λόγος ὑποτάσσεται σχεδὸν ὅλως εἰς τὴν κτήνωδιαν. Ἡ ἀλήθεια ζητεῖται ἐπὶ τῶν

μᾶλλον ἡμαρτημένων ἀνθρώπων, καὶ τὸ κάλλος καὶ ἡ ἀγνότης, χάριν τῶν ὁποίων ἐδημιουργήσεν ἡμᾶς ὁ Θεός, φθείρονται ὑπὸ τῆς ὀλιγορίας καὶ τῆς πονηρίας. Ὀλίγοι μόνον ἄνθρωποι κατέστησαν τὸν ἐντελὴ καὶ θεοειδῆ ἀνθρωπισμὸν καθ' αὐτὸ σπουδῆν τῆς ζωῆς, ἐν τῇ ἀγνοιάτῃ καὶ εὐρυτάτῃ τῆς λέξεως σημασίᾳ. Οἱ πλείστοι δυστυχῶς ἀρχονται ὅψε σκοπόμενοι περὶ τούτου, καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς ἀρίστοις ἀγενεῖς ὁρμαὶ καταβιβάζουσι τὸν ὑψηλὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν τάξιν τοῦ κτήνους, καὶ τίς τῶν θνητῶν ἀποταλμᾷ ποτε νὰ εἴπῃ ὅτι δύναται νὰ φθάσῃ ἢ ὅτι ἐφθάσεν ἤδη τὸ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ὑπάρχον ἄγνον τῆς ἀνθρωπότητος πρότυπον;

Ἡ ἡπατά το λοιπὸν ὁ δημιουργὸς ἐν τῷ σκοπῷ, τὸν ὅποιον ἔταξεν ἡμῖν, καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ ὁργανισμῷ τῶν ὁποίων τοσοῦτον ἐντέχνως καὶ καταλλήλως πρὸς τὸν σκοπὸν συνεσκεύασεν, ἡ ὁ σκοπὸς αὐτὸς ἐκτείνεται πέραν τῆς νῦν ὑπάρξεως ἡμῶν καὶ ἡ γῆ τότε εἶναι μόνον τόπος τις εἰς προάσκησιν χρήσιμος, προπαρασκευαστήριον τι ἐνδιαίτημα. Ἐπ' αὐτῆς δὲ βεβαίως ὁ συνδυασμὸς πολλῶν ἐτι ταπεινῶν ιδιοτήτων μετὰ τῶν ὑψίστων ἦτον ἀναγκαῖος, καὶ εἰκότως ὁ ἀνθρώπος φαίνεται μόνον ὀλίγον τι ἀνώτερος τῶν ἄλλων ζώων. Εἰκότως δὲ ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους, ἐπειδὴ πάντα ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι τόσον πολυειδῆ καὶ ποικίλα καὶ τὸ ἡμέτερον γένος ἐν τισι χώραις καὶ καταστάσεσιν ὑπόκειται τοσοῦτον εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ κλίματος καὶ τῶν ἀναγκῶν. Ἡ σοφὴ καὶ ἐκπαιδεύουσα ἡμᾶς πρόνοια συμπεριέλαβεν ἄρα ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς δι' ἐνὸς βλέμματος πάντας αὐτοῦ τοῦς βαθμοῦς, τὰς ζώνας τὰς διαφορὰς τῶν εἰδῶν καὶ γινώσκει νὰ προάγῃ διὰ πάντων τούτων εἰς τὰ πρόσω τὸν ἀνθρώπον, καθὼς ἐκάστην ὑποδεεστέραν δυνάμιν προάγει βαθμηδὸν καὶ ἀνεπαίσθητως. Καίτοι δὲ παράδοξον εἶναι ὅμως ἀναντίρρητον ὅτι μεταξὺ ἀπάντων τῶν κατοίκων τῆς ὑψηλίου τοῦ ἀνθρώπινον γένος ἀπολείπεται ὡς πορρωτάτω τοῦ τέρματος τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ. Τὰ λοιπὰ ζῶα φθάνουσιν εἰς τὸν σκοπὸν, εἰς τὸν ὁποῖον κατὰ τὸν ὁργανισμὸν αὐτῶν πρέπει νὰ φθάσωσιν. Ὁ ἀνθρώπος μόνον δὲν φθάνει εἰς τὸν σκοπὸν του, καὶ τοῦτο μάλιστα ἐπειδὴ οὗτος ἔχει τοσοῦτον ὕψος, κεῖται τόσον μακρὰν καὶ εἶναι ἄπειρος· ὁ δὲ ἀνθρώπος ἐπὶ τῆς ταπεινοτάτης αὐτῆς γῆς τοσοῦτον ὅψε καὶ μετὰ τοσοῦτων δυσχερειῶν ἐξωτερικῶν τε καὶ ἐσωτερικῶν ἀρχεται τοῦ ἔργου του. Τὸ ζῶον ἔχει ἀσφαλῆ ὁδηγὸν τὸ ἐνστικτὸν, τὸ μητρικὸν τοῦτο δῶρον τῆς φύσεως· εὐρισκόμενον τρόπον τινὰ ὡς τις δούλος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ὑψίστου πατρὸς καὶ κυρίου του ὀφείλει νὰ ὑπακούῃ. Ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος ἐν αὐτῷ κατέχει τόπον υἱοῦ, καὶ δεόν ἄρα, πρὸς τισὶν ἄλλοις ἀναγ-

καιοτάτοις νυν πρῶτον νὰ μάθῃ πάντα ὅσα προση-
κουσιν εἰς τὸν λόγον καὶ τὸν ἀνθρωπισμὸν.

Μιανθάνει λοιπὸν ταῦτα ἀτελῶς, διότι μετὰ τῶν
σπερμάτων τῆς φρονήσεως καὶ τῆς ἀρετῆς κληρο-
νομεῖ καὶ προλήψεις καὶ ἔξεις κακὰς, καὶ ἐν τῇ
πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πνευματικὴν ἐλευθερίαν
πορεία αὐτοῦ εἶναι βεβωρημένος ὑπ' ἀλύσεων ἀπ'
ἀρχῆς τοῦ γένους του καταγομένων. Τὰ δὲ ἔχνη,
ἅπερ θετοὶ ἄνδρες πρὸ αὐτοῦ καὶ περὶ αὐτὸν ἐχά-
ραξαν, εὐρίσκονται μετὰ πλείστων ἄλλων συγκεχυ-
μένα καὶ συγκαταπεπατημένα, καὶ ἐπὶ ταῦτ' ἔβη-
σαν κτήνη καὶ λησταὶ οἵτινες δυστυχῶς ὑπῆρξαν
πολλάκις καὶ δραστηκώτεροι ἢ οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι ἐκλε-
κτοὶ, μεγαλοφυεῖς καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες. Ὅθεν ἡ πρέ-
πει, (ὥς καὶ πολλοὶ ἤδη ἐπραξάν) νὰ μεμφθῇ τις
τὴν πρόνοιαν ὅτι ἄφησε τὸν ἄνθρωπον νὰ προσεγ-
γίσῃ τόσον εἰς τὴν ζωώδη κατάστασιν καὶ ἐστέρη-
σεν αὐτὸν καίπερ μὴ μέλλοντα νὰ ᾔῃ ζῶν, ἐκεί-
νης τῆς ποσότητος τοῦ φωτὸς τῆς βασιμότητος καὶ
βεβαιότητος ἥτις ἠδύνατο νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὸ λογι-
κὸν αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ ἐνστίκτου, ἡ δὲ νὰ θεωρῇται
ἡ ἐλλειπὴς αὕτη ἀρχή, διότι δὴ εἶναι τοιαύτη, ὥς τῆς
ἀτελευτήτου μάλιστα προόδου του μαρτυρία: του-
τέστιν ὁ ἄνθρωπος πρέπει μόνος νὰ ἀποκτήσῃ τὴν
πυσότητα ἐκείνην τοῦ φωτὸς καὶ τῆς βεβαιότητος
διὰ τῆς ἀσκήσεως, ἵνα ὑπὸ τὴν χειραγωγίαν τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ γένηται εὐγενὴς ἐλεύθερος δι' ἰδίων μόχ-
θων καὶ πόνων, ὥς καὶ τῷ ὄντι μέλλει γενέσθαι.
Ναί! διότι καὶ ὁ νῦν μόνον ἀνθρωποειδὴς θέλει κατὰ
στῆ ἄνθρωπος: καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ καύ-
σωνος τοῦ ἡλίου καταμαρυνθεὶς καὶ ξηρανθεὶς κάλυξ
τοῦ ἀνθρωπισμοῦ θέλει ἐκ νέου ἀνθήσει ἀναλαμβάνων
τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ὄψιν, ὅλην αὐτοῦ τὴν γνησίαν
ὠραιότητα.

Καὶ εὐκόλως ἄρα θυνάμεθα νὰ προχισθανθῶμεν
ὅτι ἐξ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων μόνον ὁ θεοειδὴς οὗτος
ἀνθρωπισμὸς ἦτοι ὁ συγκεκλεισμένος κάλυξ τῆς
ἀληθοῦς τῆς ἀνθρωπότητος μορφῆς, μέλλει νὰ με-
ταβῇ εἰς τὸν ἕτερον ἐκείνον ὑπὲρ αἴσθησιν κόσμον,
ἐπειδὴ πᾶσα τῆς γῆνιου ταύτης ζωῆς ἀνάγκη ὑπάρ-
χει μόνον χάριν αὐτοῦ. Τὴν ἄσθεστον τῶν ἡμετέ-
ρων ὀπτῶν ἀπολείπομεν εἰς τοὺς λίθους μετὰ θάνα-
τον, καὶ εἰς ἕκαστον τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ἀπο-
δίδομεν πάλιν τὸ ἐκυτοῦ. Τότε δὲ πᾶσι αἱ ὁρμαὶ,
δι' ὧν καὶ ἡμεῖς ὥς καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, ὑπηρετοῦμεν
εἰς τοῦ γῆνιου τούτου βίου τὴν οἰκονομίαν, ἐξετέ-
λεσαν τὸ ἔργον των: διότι ὤφειλον νὰ γίνωνται εἰς
τὸν ἄνθρωπον ἀφορμαὶ εὐγενεστέρων διανοημάτων
καὶ ἀγώνων καὶ, τούτου γενομένου, ὁ προορισμὸς
αὐτῶν ἐξεπληρώθη. Ἡ ἀνάγκη τῆς τροφῆς ἐπρεπε
νὰ τὸν κινήσῃ πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι, πρὸς τὸ συκοινω-
νεῖν μετὰ τῶν ὁμοίων του, πρὸς τὸ ὑπακούειν εἰς τοὺς

νόμους καὶ τὰς διατάξεις, καὶ νὰ τὸν δεσμεύῃ ὑπὸ
τινα σωτήριον εἰς τὴν ἐπίγειον ζωὴν ἀπαραίτητον
ζυγόν. Ἡ γενετήσιος ὁρμή ὤφειλε νὰ ἐμφυτεύσῃ καὶ
εἰς αὐτοῦ ἐτι τοῦ ἀγρίου ἀνθρώπου τὴν ὠμὴν κερ-
δίαν τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς, τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέ-
κνα ἀγάπην καὶ νὰ τῷ καταστήσῃ εὐαρέστους τοὺς
βαρεῖς καὶ μακροὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀγῶνάς του, εἰδό-
τος ὅτι τοὺς ἀναδέχεται χάριν ὄντων εἰς αὐτὸν δὴ
πάλιν ἀνηκόντων, χάριν τῆς ἰδίας του σαρκὸς καὶ
τοῦ ἰδίου του αἵματος. Τοιοῦτον σκοπὸν ὑπέκρυψεν
ἡ φύσις ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀνάγκαις τῆς ἐπίγειου ζωῆς,
ὧν ἑκάστη ὤφειλε νὰ ᾔῃ οἶονεὶ μήτρα τις, ἐν ᾗ
κατὰ μικρὸν ἐβλάστανε τὸ σπέρμα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ,
καὶ μακάριον, ἂν ἤδη ἐβλάστησε, διότι μέλλει νὰ
ἀναπτυχθῇ εἰς ἄνθος ὑπὸ τὴν θαλπνὴν ἀκτῖνα ἁλ-
λου τινὸς ὠραιότερου ἡλίου. Τὸ τέρμα πρὸς ὃ ἀνέ-
καθεν καὶ ἄνευ συνειδήσεως ἔτεινεν ὁ ἄνθρωπος ἐν
πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς ἔργοις καὶ τοῖς ἀγῶσι, καὶ πολλά-
κις τοσοῦτον ἡμαρτημένους ὁδοὺς μάλιστα ἐκλέγων,
ἦτον ἀλήθεια, κάλλος καὶ ἀγάπη. Καὶ θέλει λοιπὸν
διαφωτισθῇ καὶ ἐξομαλυνθῇ ὁ ἐνώπιον αὐτοῦ λαβύ-
ρινθος: θέλουσιν ἐξαφανισθῇ τὰ ἀπατῶντα αὐτὸν μα-
γικά φάσματα, καὶ οὐ μόνον μέλλει νὰ ἴδῃ ἕκαστος
ὑποῦ καὶ ἂν εὐρίσκηται τὸν σκοπὸν πρὸς ὃν ἄγει ἡ
ἄτραπὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ σὺ αὕτῃ συνάμα φιλό-
στοργος τοῦ ὑψίστου πρόνοια ὑποδυομένη τὴν μορ-
φὴν ἀγαθοῦ τινος δαίμονος καὶ φίλου, ὁποῖου ἀληθῶς
δεῖται, θέλλεις τὸν ὁδηγήσῃ μετ' ἐπιεικείας καὶ εὐ-
μανείας πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκείνον.

Ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἄλλου ἐκείνου κόσμου
ἀπέκρυψεν ἀφ' ἡμῶν ὁ πανάγαθος δημιουργὸς, ὥπως
μήτε τὸν ἀσθενῆ ἐγκέφαλον ἡμῶν καταπλήξῃ, μήτε
νόθον τικὰ πρὸς τὸν κόσμον ἐκείνον ἀγάπην διεγείρῃ
ἐν ἡμῖν. Ἐντοσοῦτῳ ἐπισκοποῦντες τὴν πορείαν τῆς
φύσεως εἰς τὰ κατώτερα ἡμῶν γένη, καὶ παρατη-
ροῦντες πῶς ἡ πλαστικὴ αὐτῆς δύναμις ἀπορρίπτει
βαθμηδὸν ὅ,τι ἀγενέστερον καὶ ἐλλαττοῖ τὰς ταπει-
νοτέρας ἀνάγκας καὶ πῶς πάλιν καλλιεργεῖ διηνεκῶς
καὶ αὐξάνει τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον, τὸ λεπτότερον
λεπτότερον ἀπεργάζεται καὶ τὸ ὠραιότερον ὠραιότε-
ρον ζωογονεῖ, θυνάμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι διὰ τῆς
ἀοράτου καλλιτεχνικῆς αὐτῆς χειρὸς καὶ τὸ ἀκροθί-
νιον τοῦ κάλυκος τοῦ ἡμετέρου ἀνθρωπισμοῦ θέλει
παρουσιασθῇ εἰς τὴν ἄλλην ἐκείνην ζωὴν ὑπὸ τὴν
γνησίαν καὶ ἀληθῶς θείαν τοῦ ἀνθρώπου μορφήν, τῆς
ὁποίας τὴν λαμπρότητα καὶ τὸ κάλλος οὐδεὶς ἐπὶ
γῆς ζῶν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ποτε καὶ παρατηρήσῃ,
ὥστε εἶναι μάταιον καὶ νὰ ποιῶμεν καὶ πλάττωμεν
διὰ τῆς φαντασίας ἡμῶν. Καὶ μάλιστα καὶ τοι πέποιθα
ὅτι, ἅτε δὴ πάντων ἐπ' ἀκριδέστατον ἐν τῇ δημιουρ-
γίᾳ συνεχομένων καὶ αὕτῃ ἡ ὁργανικὴ τῆς ἡμετέρας
ψυχῆς δύναμις ἐν ταῖς καθαρωτάταις πνευματικαῖς

αὐτῆς ἐνασχολήσῃ καὶ ἀσκήσῃ προπαρασκευάζει τὸ εἶδος τῆς μελλούσης ἐμφανισέως τῆς, ἥ ὅτι καὶ ὑφαίνει ἀσυνειδήτως τὸ ὕφασμα ὅπερ θέλει τὴν περιβάλλει, μέχρις οὗ ἡ ἀκτίς λαμπροτέρου ἡλίου ἐξυπνίσῃ τὰς βαθυτάτας καὶ πρὸς αὐτὴν ἀγνώστους ἔτι ἐνταῦθα καὶ κεκρυμμένας δυνάμεις τῆς: ἤθελεν εἶναι θρασὺ τὸ προδιαγράφειν εἰς τὸν δημιουργὸν τοὺς πλαστικούς νόμους κόσμου, τοῦ ὁποίου τὰς λειτουργίας ἡμεῖς τόσον ὀλίγον τέως γινώσκουμεν. Ἀρκεῖ δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ ἐν τοῖς κατωτέροις βασιλείαις τῆς φύσεως παρατηρούμεναι ὑφ' ἡμῶν μεταλλαγαὶ εἶναι τελειοποιήσεις, καὶ ὅτι τοῦλάχιστον ἔχομεν οὕτω νεύματα πρὸς ὅ,τι ἕνεκα ὑψηλοτέρων λόγων εἵμεθα ἀνίκανοι νὰ ἀτενίσωμεν τὰ ὄμματα. Οὕτω τὸ ἄνθος παρουσιάζεται εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἡμῶν πρῶτον μὲν ὡς μικρότατόν τι φυτόν, ἔπειτα ὡς σπόρος, ὅστις γίνεται κάλυξ, καὶ οὕτω βαθμηδὸν ἐκβλαστάνει καὶ ἀναπτύσσεται τὸ ἄνθος, ὅπερ ἄρχεται βιοῦν ἐν ταύτῃ τῇ οἰκονομίᾳ τῆς γῆς. Ὁμοίᾳ δὲ συμβαίνει καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ ὄντα ἐν οἷς ἡ χρυσάλλις κατέστη, ὡς γνωστὸν, σύμβολον τῶν τοιούτων ἐν τῇ φύσει μεταλλαγῶν. Ἰδοὺ! ἔρπει ἐκεῖ ἡ δυσειδής, ἡ ἀδδιδάγος κάμπη, ἡ ὄρα τῆς ἡγίως, θανάτου ἀτονία τὴν καταλαμβάνει, ἀγωνιᾷ, συσφίγγεται ἐλισσομένη περὶ ἑαυτὴν, καὶ φέρει ἤδη τὸ ὕφασμα τοῦ σαβάνου τῆς ὡς καὶ μέρος τῶν ὀργάνων τῆς νέας τῆς ὑπάρξεως ἐν ἑαυτῇ, αἱ σπείραι τῆς ἐργάζονται ἀκαταπαύστως καὶ αἱ ἐντὸς αὐτῆς ὀργανικαὶ δυνάμεις δραστηρίως ἐνεργοῦσιν. Ἡ μετατροπὴ γίνεται θραδέως καὶ φαίνεται καταστροφὴ δέκα πόδες μένουσιν ἐγκεκολλημένοι εἰς τὸ ἀποβληθὲν σῦμφαρ καὶ τοῦ νεαλοῦς πλάσματος τὰ μέλη εἶναι εἰσέτι ἀσχημάτιστα, ἀλλὰ βαθμηδὸν σχηματίζονται καὶ τακτοποιοῦνται, τὸ νεόπλαστον ὅμως ἔν δὲν ἐγείρεται εἰσέτι πρὶν ἢ ἀποτελεσθῇ ὁλοσχερὲς. Ὁρᾷ λοιπὸν καὶ τείνει παντὶ σθένει πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐν τάχει ἀποτελειοῦται ὅλη αὐτοῦ ἡ μορφή. Ὀλίγαι στιγμαὶ ἀκόμη, καὶ αἱ ἀπαλαὶ μικραὶ τοῦ πτέρυγες γίνονται πενταπλασίως μείζονες ἢ ὅσον ἦσαν ὑπὸ τὸ νεκρικὸν ἔτι κάλυμμα. ἔχουσι δὲ αὐταὶ καὶ ἐλαστικότητα καὶ λαμπρότητα θυμαστήν, οὔσαι συνάμα καὶ πολλαὶ καὶ μεγάλα ἵνα φέρωσι τὸ ἔντομον ὡς ἐπὶ πτερύγων ζεφύρου. Ὁ ὀργανισμὸς αὐτοῦ ἄπας μετελλάγη, καὶ νῦν ἀντὶ τῶν χονδροειδῶν φύλλων, ἐν οἷς ἔπρεπε πρότερον νὰ διατᾷται καὶ ζητῇ τὴν τροφήν του, γεύεται νεκταρώδους δρόσου, ἣν ἐκμυζᾷ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ τῶν ἀνθέων κάλυκος, καὶ ὁ προορισμὸς αὐτοῦ μετεβλήθη, νῦν διότι ἀντὶ νὰ εὐαρεστῇ λαιμάργως τὴν ταπεινὴν πρὸς τροφήν ὄρεξιν, ὑπηρετεῖ εἰς ὁρμὴν εὐγενεστέραν τὴν τοῦ ἔρωτος. Καὶ τίς ἤθελέ ποτε ὑποπτεύει ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς κάμπης κρυπτομένην τὴν μέλλουσαν χρυσάλλιν;

τίς ἠδύνατο ν' ἀναγνώρισῃ ἐν ἀμφοτέραις ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πλάσμα, ἐὰν δὲν εἰδείκνυνεν ἡμῖν ἡ πείρα τοῦτο; Καὶ παρατηρητέον ὅτι καὶ αἱ δύο αὐταὶ ὑπάρξεις εἶναι μόνον διάφοροι ἡλικίαι ζωῆς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄντος ἐπὶ μιᾷ καὶ τῆς αὐτῆς γῆς, ὅπου ὁ βίος τῶν ὀργανικῶν ὄντων ἀνανεοῦται διηνεκῶς καὶ πολυτρόπως. Ἀλλὰ πόσον ὠραῖαι ἐκτροπαὶ δὲν πρέπει ἄρα νὰ ἐναπόκηνται ἐν τῷ κύλῳ τῆς φύσεως ἐν γένει ὅπου ὁ κύκλος τῶν ἐνοργάνων ὄντων εἶναι πολὺ εὐρύτερος, καὶ αἱ ὑπ' ἐκείνης σχηματιζόμεναι ἡλικίαι ἢ περίοδοι τῆς ζωῆς περιλαμβάνουσι κόσμους πλείονας τοῦ ἐνός; Ἐλπίζε λοιπὸν, ὦ ἄνθρωπε, καὶ μὴ προφήτευσ! Τὸ ἄθλον σοὶ προστέθη ἀγωνίζου δι' αὐτό! Ἀπόβαλε ὅ,τι ἀπάνθρωπον, ζήτησὲ τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν θεῖαν καλλονήν, καὶ οὕτω δὲν θέλεις ἀποτύχει τοῦ σκοποῦ σου!

Δεικνύει λοιπὸν ἡμῖν ἡ φύσις καὶ ἐν τούτοις τοῖς παραδείγμασι γινομένων ἢ μεταβαλλομένων ὄντων διατὶ συμπεριέλαβεν εἰς τὸ βασίλειον τῶν πλασμάτων αὐτῆς καὶ τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου: οὗτος εἶναι ἡ εὐεργετικὴ νάρκωσις ἢ περιτυλίσσουσα ἑκαστον ἐν ἐν τῷ ὁποίῳ αἱ ὀργανικαὶ δυνάμεις ὑπενεργοῦσι νέαν αὐτοῦ τούτου ἐκτροπὴν. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς ἐλλάσσονος ἢ μείζονος σσινειδήσεώς του δὲν εἶναι ἀρκούντως ἰσχυρὸν, ἵνα ἐπιδῇ τὸν ἀγῶνα τῆς ἐκτροπῆς, ἡ κρατήσῃ μάλιστα αὐτοῦ ἀποκοιμίζεται καὶ ἐγείρεται μόνον ἀφοῦ ἐκτραπῇ εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ μορφήν. Καὶ ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου δηλοῖ ἄρα πόσον φιλοστόργως κηδεταὶ καὶ φεῖδεται ὁ ὕψιστος πατὴρ τῶν πλασμάτων του, διότι εἶναι ἱματικόν τι, οὕτως εἰπεῖν, ὅπιον, ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὁποίου ἡ φύσις συναθροίζει καὶ συγκεντροῖ τὰς δυνάμεις τῆς, καὶ ὁ εἰς ὕπνον βυθισθεὶς νοσῶν ἀναρρώνηται καὶ ὑγιαίνει.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΛΕΟΝΤΟΣ ΑΛΛΑΤΙΟΥ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΞΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ.

(Συνέχ. καὶ τέλος. Ἰδε ἀριθ. 444.)

*Μεθερμηνεύσεις ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὴν
Λατινικὴν.*

Nicephori Blemmidæ. Geographia Compendiaria. Ἑλληνο-λατινιστί.

Βουλόμενος δὲ ὡς ἐν συντόμῳ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ζωγραφῆσαι. κτλ.

Nicephori Blemmidæ. Alia de terra historia compendiosa. Ἑλλ-λατ.